ПРАКТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ НА ПЪТЯ

Пътят от дома до училище не винаги е безопасен. Децата и родителите се движат по пътното платно като пешеходци, пътници или водачи на пътни превозни средства. В автомобил, на велосипед или мотопед всеки един от нас може да се окаже в риск от попадане в пътен инцидент. За да се чувстваме в по-голяма безопасност, е добре да си припомним следните препоръки:

ЗА УЧЕНИЦИ

ВАЖНО: НАУЧИ СЕ ДА СЕ ПАЗИШ САМ НА ПЪТЯ!

• АКО ОТИВАШ ПЕША НА УЧИЛИЩЕ

- Провери заедно с родителите си кой е най-безопасният и кратък маршрут до училище.
- Припомни си правилата за пешеходци. Винаги:
  - пресичай на зелено;
  - се движи по тротоара и използвай подлезите и надлезите за пешеходци;
  - върви по банкета, отляво, срещу автомобилното движение.
- Използвай светлоотразителна жилетка или елементи, закрепени за облеклото или раницата.
- Дори да закъсняваш за училище, не нарушавай правилата за движение на пътя, за да не станеш жертва на катастрофа.
- На натоварено кръстовище пресечи с основната група пешеходци или с друг по-възрастен човек.
- **Обсъди** с родителите си кои са хората, към които може и трябва да се обърнеш за помощ, ако настъпи пътен инцидент. Запамети номерата им в телефона си.

• АКО СЕ ПРИДВИЖВАШ ДО УЧИЛИЩЕ С ВЕЛОСИПЕД

- Преди началото на учебната година заедно с родителите си провери изправността на колелото.
- Припомнете си заедно най-безопасния маршрут до училище.
- Преговорете заедно основните правила за движение на велосипедистите.

НЕ ЗАБРАВЯЙ, ЧЕ:

- велосипедът е пътно превозно средство, а велосипедистът е водач и за него също важат правилата за движение;
- до 12-годишна възраст велосипедистите трябва да се движат по тротоара, а на платното за движение може да управляват колело само с придружител, навършил 16 години;
- навършилият 12 години велосипедист трябва да кара колелото си възможно най-вдясно на платното за движение;
- велосипедистът трябва да укаже с ръка накъде ще завие или ако иска да спре, но задължително трябва да се убеди, че не го застрашава друго превозно средство.

- Винаги носи светлоотразителна жилетка и други светлоотразителни елементи, закрепени за дрехите, ученическата раница или на подходящи места на колелото.
- Дори да закъсняваш за училище, не преминавай на червено на светофара, защото лесно може да причиниш катастрофа и да пострадаш в нея.
- Помни, че при катастрофа трябва да позвъниш на родителите си, за да подадат те сигнал в полицията на телефон 112, или сам да направиш това.

ЗА РОДИТЕЛИ

ВАЖНО: ДЕЦАТА НЕ СА ВЪЗРАСТНИ!

> Най-важна е безопасността на твоето дете. Детето е уязвимо, когато е само на пътя, без наблюдение и контрол от възрастен.

• АКО ДЕТЕТО ТИ Е ПЪРВОКЛАСНИК

- Преди началото на учебната година уточнете заедно най-безопасния и кратък маршрут до училище. Преминете заедно неколкократно по маршрута. Завършете прехода с тест дали пътят е запомнен.
- В началото и в края на учебния ден се погрижи лично или чрез друг възрастен роднина или близък да изпратиш и посрещнеш детето си до/от училищния вход.
- Винаги разговаряй с детето за правилата за безопасно поведение на пешеходците и пътниците.
- Винаги бъди за пример и не прави компромиси на пешеходната пътека, когато светофарът свети червено.
- При възможност купи светлоотразителна жилетка или елементи, които закрепи за облеклото или ученическата раница на детето.
- **Предварително** се разберете към кого може и трябва да се обърне за помощ детето, ако не си наблизо. Запамети в телефона му номерата на хората, на които може да се довери.

• АКО ТИ ВОЗИШ ДЕТЕТО СИ ДО УЧИЛИЩЕ

- Провери дали използваната обезопасителна система за деца е изправна.
- Използвай обезопасителната система за деца дори училището да е близо и да ти се струва, че няма нужда от това. Инцидентите се случват за миг, който може да коства живота или здравето на собственото ти дете.
- Докато пътувате, обсъждайте поведението на останалите участници в движението. Бъди за пример и не допускай компромиси, като нарушаваш правилата на пътя.

• АКО ДЕТЕТО ТИ ХОДИ САМО ДО УЧИЛИЩЕ

- Преди началото на учебната година припомнете заедно най-безопасния и кратък маршрут до училище.
- Припомнете си заедно правилата за движение на пешеходците:
  - Настоявай на светофара детето ти винаги да пресича на зелено.
  - Насърчавай го винаги да се движи по тротоара и да използва подлезите и надлезите за пешеходци.
  - Обърни внимание на детето си, че при движение по банкета пешеходецът трябва да е отляво, срещу автомобилното движение.
- Настоявай убедително, че дори да закъснява за училище, детето трябва да спазва правилата на пътя, за да не попадне в катастрофа.
- Препоръчай на детето си на натоварено кръстовище да пресече с основната група пешеходци или с друг по-възрастен човек.
- Коментирайте актуални събития, свързани с катастрофи и последиците от тях.
- При възможност купи светлоотразителна жилетка или елементи, които се закрепват за облеклото или ученическата раница.
- Актуализирай списъка на хората, към които може и трябва детето да се обърне за помощ, ако настъпи пътен инцидент. Предложи му да запамети в телефона си номерата на хората, на които може да се довери.

• АКО ДЕТЕТО ТИ СЕ ПРИДВИЖВА ДО УЧИЛИЩЕ С ВЕЛОСИПЕД ЗАЕДНО

- Преди началото на учебната година прегледайте техническата изправност на колелото. Уточнете най-безопасния маршрут до училище.
- Преговорете основните правила за движение на велосипедистите. Припомни, че:
  - велосипедът е пътно превозно средство, а велосипедистът е водач и за него важат правилата за движение;
  - до 12-годишна възраст велосипедистите трябва да се движат по тротоара, а на платното за движение може да управляват колело само с придружител, навършил 16 години;
  - когато са навършили 12 години, децата трябва да карат колелото си възможно най-вдясно на платното за движение;
  - за да предприемат маневра или да спрат, трябва да укажат с ръка посоката и задължително да се убедят, че не ги застрашава друго превозно средство.
- Обсъждай с детето си случки, свързани с пътни инциденти с велосипедисти и последиците от тях.
- Настоявай детето ти винаги да носи светлоотразителна жилетка и други светлоотразителни елементи, закрепени за дрехите, ученическата раница или на подходящи места на колелото.
- **Напомняй** на детето си, че при пътен инцидент трябва незабавно да ти позвъни, за да подадеш сигнал в полицията на телефон 112, или да направи това само.

ЗА ВОДАЧИ

ВАЖНО: ДЕЦАТА СА ЧАСТ ОТ ДВИЖЕНИЕТО!

> Децата са част от движението на пътя и още се учат да се пазят сами.

• АКО СЕ ДВИЖИШ ПОКРАЙ ДЕТСКО ИЛИ УЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ

- Винаги спазвай ограниченията на пътя. Те са, за да предпазят децата и теб от пътен инцидент.
- Винаги бъди в готовност да спреш. Обикновено децата се движат на групи, но често някое от тях изостава, а после бърза да настигне другите и забравя, че е на пътя и че там има други правила.
- Винаги помни, че децата не са възрастни. Тяхното поведение не е логично и не е адекватно.
- Никога не спирай върху пешеходната пътека. Това кара децата да търсят друго място за пресичане на пътното платно и се оказват в риск от катастрофа.

• АКО ПРЕМИНАВАШ ПОКРАЙ СПИРКА НА МАСОВИЯ ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ В БЛИЗОСТ ДО УЧИЛИЩЕ

- Винаги се движи с по-ниска скорост от разрешената. Децата се движат към или стоят на спирките на групи и разговарят, без да забелязват, че са слезли от тротоара и са опасно близо до автомобилния поток.
- Винаги бъди в готовност да спреш. Нерядко децата променят решението си в последния момент и неочаквано и изненадващо сменят посоката си на движение тичешком. В тези ситуации те не помнят правилата за безопасно поведение.
- Винаги давай предимство на децата, които пресичат на пешеходна пътека. Ако зад теб има друг автомобил, подай разбираем за водача му знак, че също трябва да спре и да изчака преминаването на децата.
- Винаги бъди толерантен към деца-велосипедисти. Никога не забравяй, че те нямат напълно изградени навици и може внезапно да предприемат маневра, без да укажат това с ръка.
- Ако забележиш неправилно или рисково поведение, спри и обясни на детето до какви последици може да се стигне.

ПРИ КАТАСТРОФА НА ПЪТЯ ПОДАЙ СИГНАЛ НА ТЕЛЕФОН 112

Отдел „Пътна полиция“ - Главна дирекция „Национална полиция“